

FICCIÓ | La nevada del cucut

Herències i solitud

Blanca Busquets Editorial: Rosa dels Vents
Pàgines: 254 | Preu: 17,90 €.

* JORDI LLAVINA

La del cucut és una nevada extemporània, que es produeix abans que canti aquest ocell i abans que comenci a imposar-se el temps de la primavera. És, sens dubte, un bon títol: el llibre narra una història la llum de la qual arriba una mica a deshora, quan ja no s'hi pensa gaire. La cinquena novel·la de Blanca Busquets, premi Llibreter 2011, posa en solfa una infinitat d'elements, alguns dels quals propis d'un bon serial: una disputa entre dues famílies que es perpetua durant moltes dècades, traïcions, nens morts, la necessitat de l'art, homicidis, passions amoroses i adulteris, això que ara en diem el *bullying* escolar,

confessions postremes d'allò més inesperades, una mort per malaltia, recerques vàries, papers que revelen veritats punyents, un incendi... Però el més important de tot és que l'autora distribueix amb molta perícia tots aquests elements, i en forma una història que es fa llegir i que ens obliga a reflexionar sobre els llastos diversos de les herències familiars.

Les grans protagonistes del llibre són dues dones de la mateixa família: la besàvia, Tònia, i la besneta, Lali. La novel·la està bastida a partir d'un recurs especular: la rèplica de la Tònia és la Lali. La dels bessons que la primera veu morir a casa de la dida, els bessons germans de la jove. Les manetes dels fills morts que la Tònia no pot deixar de veure en els seus malsons es corresponen amb els ferros de les dents d'una de les companyes de classe de la Lali, que esdevenen en la seva consciència una representació de la tortura. Tant la besàvia com la besneta desitgen fermament escriure, i, de fet, escriuen. La Tònia, en canvi, ha d'escriure d'amagat, enmig d'una societat analfabeta. Els papers que aquesta salva d'un incendi a les golfes de l'hotel que regenta seran la clau d'interpretació d'un segle d'intrigues familiars, de rancors, de secrets inconfessables, de passions soterrades.

Hi ha moments en què la novel·la sembla que es decanti cap a la facilitat, però remunta. L'estil vol assemblar-se al de la Rodoreda, aquell artifici de la col·loquialitat. Busquets ha muntat un puzzle precís, en què tot encaixa a la perfecció, i les sorpreses són administrades amb saviesa. Les dues protagonistes són les úniques que, cada una a la seva època, són capaces de llegir correctament la pintura (no hi veuen taques, sinó un poble nevat) de sengles artistes que són, per a elles, molt més que homes ben dotats per al pinzell. El retrat que ens queda d'aquestes dues dones que aspiren a emular Caterina Albert és potent, ben construït: «No serveixo per a cap de les coses per a les quals se suposa que ha de servir una dona», diu la Tònia.